

Česko německé sousedské vztahy

Cyril Svoboda

Cyril.svoboda@seznam.cz

Mnichovská dohoda

- 29. září 1938
- Čtyři mocnosti Německo, Velká Británie, Francie a Itálie
- ADOLF HITLER,
- NEVILLE CHAMBERLAIN,
- EDUARD DALADIER,
- BENITO MUSSOLINI

Obsah dohody úvodní část

- Německo, Spojené království, Francie a Itálie se shodly se zřetelem k dohodě, jíž bylo v podstatě dosaženo
o odstoupení sudetoněmeckého území, na těchto podmínkách a způsobech tohoto odstoupení a na opatřeních, jež třeba proto učinit, a prohlašují, že podle této dohody je **každý jednotlivě odpověden** za kroky, které je třeba učinit, aby bylo zajištěno její provedení.

Vlastní vyklizení

- Vyklizování započne **1. října 1938**
- Spojené království, Francie a Itálie se shodují v tom, že vyklizení bude provedeno **do 10. října**, a to bez ničení jakýchkoli existujících zařízení, a že **československá vláda je odpovědna** za to, že vyklizení bude provedeno bez poškození uvedených zařízení.

Neplatnost Mnichovské dohody

- Francie od samého počátku
- Itálie od samého počátku
- Velké Británie od 15. března 1939
- Německo od samého počátku

Odsun Němců z ČSR

- **XII. Spořádaný odsun německého obyvatelstva**
- Konference dospěla k této dohodě o odsunu Němců z Polska, Československa a Maďarska:
- Tři vlády prozkoumaly tuto otázku po všech stránkách a uznaly, že německé obyvatelstvo nebo jeho složky, které zůstávají v Polsku, Československu a v Maďarsku, bude třeba odsunout do Německa. Jsou zajedno v tom, že jakýkoli odsun musí být prováděn **spořádaně a lidsky**.

Dokol z Postupimské konference 2.8.1945)

AKADEMIE

Smlouva mezi SRN a ČSSR z 11.12.1973

- Smlouva o vzájemných vztazích
- Vůle jednou **provždy skoncovat s neblahou minulostí** ve svých vztazích, především v souvislosti s druhou světovou válkou, která přinesla nezměrné útrapy evropským národům,
- Uznání, že Mnichovská dohoda z 29. září 1938 byla Československé republice vnucena nacistickým režimem pod hrozbou síly,

Nulitnost Mnichovské dohody

- Československá socialistická republika a
- Spolková republika Německa

považují mnichovskou dohodu z 29. září 1938 vzhledem ke svým vzájemným vztahům podle této **Smlouvy za nulitní.**

Neporušitelnost hranic

- Československá socialistická republika a Spolková republika Německa v souladu s výše uvedenými cíli a zásadami potvrzují **neporušitelnost svých společných hranic** nyní i v budoucnu a vzájemně se zavazují neomezeně respektovat svou územní celistvost.
- Prohlašují, že nemají vůči sobě žádné územní nároky a neboudou takové nároky vznášet ani v budoucnu.

Vyloučení nároků ze strany ČSSR

Tato Smlouva **netvoří** svými prohlášeními o mnichovské dohodě právní základnu **pro materiální nároky Československé socialistické republiky** a jejich **fyzických a právnických** osob.

Smlouva mezi ČSFR a SRN o dobrém sousedství a přátelské spolupráci z 27. 2. 1992

- Uznání, že **československý stát** od roku 1918 nikdy nepřestal existovat (Tedy i po dobu nacistické okupace)
- Potvrzení Smlouvu ze dne 11. prosince 1973 o vzájemných vztazích mezi Československou socialistickou republikou a Spolkovou republikou Německa také ohledně **nulity mnichovské dohody z 29. září 1938,**

Hranice států

Smluvní strany:

1. potvrzují mezi nimi existující státní hranice.
2. potvrzují, že nemají vůči sobě žádné územní nároky a nebudou takové nároky vznášet ani v budoucnu.

Česko-německá deklarace

- 27. února 1997
- Václav Klaus a Helmut Kohl

Článek I.

- Obě strany jsou si vědomy svého závazku a odpovědnosti dále rozvíjet česko-německé vztahy v duchu dobrého sousedství a partnerství a **přispívat tím k utváření sjednocující se Evropy**. Česká republika a Spolková republika Německo dnes sdílejí společné demokratické hodnoty, respektují lidská práva, základní svobody a normy mezinárodního práva a jsou oddány zásadám právního státu a politice míru. Na tomto základě jsou odhodlány přátelsky a úzce spolupracovat ve všech oblastech důležitých pro vzájemné vztahy. Obě strany jsou si zároveň vědomy, že společná cesta do budoucnosti vyžaduje **jasné slovo o minulosti**, přičemž příčina a následek ve sledu událostí nesmějí být opomíjeny.

Článek II.

Německá strana přiznává odpovědnost Německa za jeho roli v historickém vývoji, který vedl k Mnichovské dohodě z roku 1938, k útěku a vyhánění lidí z československého pohraničí, jakož i k rozbití a obsazení Československé republiky. Lituje utrpení a křivd, které Němci způsobili českému lidu nacionálněsocialistickými zločiny. Německá strana vzdává čest obětem nacionálněsocialistické vlády násilí a těm, kteří této vládě násilí kladli odpor.

Německá strana si je rovněž vědoma, že nacionálněsocialistická politika násilí vůči českému lidu přispěla k vytvoření půdy pro poválečný útěk, vyhánění a nucené vysídlení.

Článek III.

Česká strana lituje, že poválečným vyháněním, jakož i nuceným vysídlením sudetských Němců z tehdejšího Československa, vyvlastňováním a odnímáním občanství bylo způsobeno mnoho utrpení a křivd nevinným lidem, a to i s ohledem na kolektivní charakter přisuzování viny. Zejména lituje excesů, které byly v rozporu s elementárními humanitárními zásadami i s tehdy platnými právními normami, a nadto lituje, že bylo na základě zákona č. 115 z 8. května 1946 umožněno nepohlížet na tyto excesy jako na bezprávné a že následkem toho nebyly tyto činy potrestány.

Článek IV.

- Obě strany se shodují v tom, **že spáchané křivdy náležejí minulosti**, a že tudíž zaměří své vztahy do **budoucnosti**. Právě proto, že si zůstávají vědomy tragických kapitol svých dějin, jsou rozhodnuty nadále dávat při utváření svých vztahů přednost dorozumění a vzájemné shodě, přičemž každá strana zůstává vázána svým právním řádem a respektuje, že druhá strana má jiný právní názor. Obě strany proto prohlašují, že nebudou zatěžovat své vztahy politickými a právními otázkami pocházejícími z minulosti.

Fond budoucnosti

Obě strany zřídí česko-německý fond budoucnosti. Německá strana prohlašuje, že je připravena vložit do fondu 140 miliónů DM. Česká strana prohlašuje, že je připravena vložit do fondu 440 miliónů Kč. Obě strany uzavřou zvláštní dohodu o společné správě fondu. Tento společný fond bude sloužit k **financování projektů společného zájmu** (jako jsou setkávání mládeže, péče o staré lidi, výstavba a provoz léčebných ústavů, péče o stavební památky a hroby a jejich obnova, podpora menšin, partnerské projekty, česko-německá diskusní fóra, společné vědecké a ekologické projekty, jazyková výuka, přeshraniční spolupráce). Německá strana se hlásí ke svému závazku a odpovědnosti vůči všem, kteří se stali oběťmi nacionálněsocialistického násilí. Proto mají být projekty, u kterých je to vhodné, ku prospěchu především obětem nacionálněsocialistického násilí.

Česko německé diskusní forum

- Obě strany zároveň považují udržování a péči o kulturní dědictví, které spojuje Čechy a Němce, za důležitý příspěvek k budování mostů do budoucnosti.

Obě strany dohodnou zřízení česko-německého diskusního fóra, které bude podporováno zejména z prostředků česko-německého fondu budoucnosti a na němž se bude pod záštitou obou vlád a za účasti všech kruhů, majících zájem na **úzkém a dobrém česko-německém partnerství, pěstovat**

Amnestijní zákon

- ze dne 8. května 1946
- **o právnosti jednání souvisejících s bojem o znovudobytí svobody Čechů a Slováků.**

§ 1

- Jednání, k němuž došlo v době od **30. září 1938 do 28. října 1945** a jehož účelem bylo přispěti k boji o **znovunabytí svobody** Čechů a Slováků nebo které směřovalo ke **spravedlivé odplatě za činy okupantů nebo jejich pomahačů**, není bezprávné ani tehdy, bylo-li by jinak podle platných předpisů trestné.

§ 2

(1) Byl-li někdo pro takový trestný čin již odsouzen, budiž postupováno podle předpisů o obnově trestního řízení.

(2) Příslušný je soud, u něhož se konalo řízení v první stolici nebo není-li ho, soud, který by byl nyní v první stolici příslušný, kdyby bezprávnost činu nebyla podle § 1 vyloučena.

(3) Sbíhá-li se s činem uvedeným v § 1 trestný čin, pro nějž byl obžalovaný týmž rozsudkem odsouzen, vysloví soud za tento jiný čin nový trest rozsudkem, přihlížeje k výroku o vině již učiněnému.